M.A.L.D. GOVT. DEGREE & PG COLLEGE,

GADWAL – 509125,

Jogulamba Gadwal Dist., Telangana State

NAAC Re-accredited with "B++" Grade, Affiliated to Palamuru University

మన ఊరు-మన చరిత్ర

MY VILLAGE : Yarsan doddi **MANDAL :** Gattu **DISTRICT :** Jogulamba Gadwal

STUDENT STUDY PROJECT 2022-23

SUBMITTED

TO

TELANGANA SAHITYA ACADEMY, HYDERABAD

&

COMMISSIONER OF COLLEGIATE EDUCATION, HYDERABAD

SUBMITTED BY:

S.No	Name of the Student	Roll No:	Group
(1)	G. Narsimhulu	20033024[illegible]508	BA HEP
(2)	G. Thirinesh	20033024129585	BA HEP
(3)	D. Krishna	20033024129560	BA HEP
(4)	J. Basilinga	20033024129602	BA HEP

SUPERVISOR : M. NagaRaju

Sri. J. Bikya Naik :
(College Coordinator)

Sri. M H Nagabhushanam :
(Dist Coordinator)

PRINCIPAL
MALD Govt. Degree College
GADWAL.

Principal
Dr.D. Sreepathi Naidu, M.A. B.Ed. Ph.D.

మన ఊరు మన చరిత్ర

ఉయర్వ త దొడ్డి

KT దొడ్డి

జోగులాంబ గద్వాల్

Student Name:-

1. G. Narsimhulu – 2003302415 6508
2. G. Thrinesh – 200330241 29585
3. D. Krishna – 2003302412 95[illegible]60
4. J. Basaling – 200330241 29602

Group:- [H E . P] 3rd year

[H. P. P] 3rd year

మన ఊరు – మన చరిత్ర

Student Name : G. Narsimhulu

Village Name : Yarsandoddi

Mandal Name : Kaloor Thimman Doddi

Distric Name : Jogulamba Gadwal

Sarpanch Name : G. Gopal yadav

2011 population : 2000

2022 population : 3000

Males : 18000

Females : 1200

Village : yarasandoddi

ఎంద్నేపల్లి గ్రామ పంచాయతీ

మా గ్రామం

మన ఊరు మన చరిత్ర :-

1. భౌగోళిక నైసర్గిక స్వరూపం :-

జల వనరులు

→ మా గ్రామంలో ఉన్నటువంటి తూర్పు దిశగా ఉన్న పెద్ద చెరువు అని ఉంది. దానికి ఆ పేరు ఎలా వచ్చింది అంటే ఆ చెరువు విశాలమైన కారణంగా ఉండడం వలన పెద్ద చెరువు అని పెట్టడం జరిగింది. అలాగే పడమర దిశగా మరొక చెరువు ఉంది. పంట పొలాలలో వర్షపు నీరు ఎత్తు భూములలో ఉన్న వర్షపు నీరు దాని కింద ఉన్న చెరువులకు రావడం వలన దానిని చిన్న చెరువు అని అంటారు.

బావులు :-

దాష్టం బావి :-

దాష్టం బావి అనే బావి ఉండేది. దానికి ఆ పేరు ఎలా వచ్చింది. అంటే గ్రామంలో ఉన్నా పిల్లలు జరిగిన ఆ దేవాలయం దాన్ని శుభ్రంగా స్నానం చేయడానికి ఉపయోగించేవారు. అలాగా అక్కడ దాష్టలు ఉన్నారు. అందుకు దాష్టం బావి అని పేరు రావడం జరిగింది.

మన్నెం బావి :-

→ మన్నెం బావి అని ఆ బావిలో ఉన్నటువంటి అందులో నీరును ఎంత బయటికి నీరు ఎక్కువ ద్వారా బయటికి

ఈ నీరును తాగిన నీరు ఉపయోగపడది కాదు. అందుకు దానికి మన్యం బావి అని పేరు వచ్చింది.

పెద్ద బావి :-

అక్కడ వున్న పంట పొలాలని ప్రజలు అందరికీ సరిగా వుండేది అది ఆధరంగా ఈ బావి చాలా విశాలంగా లోతుగా వుండటం వలన అది ఆధారంగా ఆ పొలాలకు సంబంధించగా అందుకే పెద్ద బావి అని పేరు వచ్చాయి.

→ అప్పట్లో బావులు చాలా లోతుగా వున్నాయి అంతేకాకుండా అందులో ప్రజలు తమ పంటలు పండించుకున్న ప్రతిరోజు వారు ప్రస్తుతం బోరు బావులు చాలా అభివృద్ధి చెందినాయి. అప్పుడు ఎద్దులను మోటు కొట్టేవారు అంతే కాకుండా రాత్రి పగలు కష్టపడేవారు కాని. ప్రస్తుతం బోరు బావులు రావడం వలన చాలా సులభంగా పని జరుగుతుంది.

వనరులు :-

ఉమ్మడి భూములు :-

→ ప్రాచీన కాలంలో వున్న ప్రజలు అందులోని ఎక్కువగా ఉమ్మడి భూములు వుండటం జరిగింది. గ్రామంలో పెద్ద పర్వంగా వున్నటువంటి తోట ముక్కలు సంపాదించిన భూములు అప్పుడు అంతగా వ్యవసాయం పైన ఆధారపడి వుండేది కాదు. ప్రస్తుతం వారు వారసులు రావడం వలన ఉమ్మడి భూములు మారాయి.

→ బంగారు గనులు వున్నాయి. అవి నల్లరేగడి మట్టి అది ఎక్కువ ప్రదేశాల్లో వున్నందున నల్లరేగడి మట్టి పేరు వచ్చింది.

→ వ్యవసాయ గనులు కూడా వున్నాయి. పండే పంటలు పండించాలి వారు వ్యవసాయు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు.

→ అప్పుడు వున్న వ్యవసాయానికి ఇప్పుడు వున్న వ్యవసాయం చాలా మార్పు వచ్చింది. అందుకు ఎంతో యంత్రాంగా రావడం జరిగింది. వ్యవసాయం ప్రజలకు పని దొరకుతుంది. ఉపాధి అవకాశాలు లేకుండా పోయాయి. ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వలస వెళ్ళడం జరుగుతుంది.

→ పూర్వకాలం అందరికి సరైన ఉపాధి లభించింది. వారు అప్పుడు వున్న పరిస్థితులు ఇప్పుడు వున్న పరిస్థితులకు చాలా మార్పు వచ్చింది.

2. చారిత్రక అంశాలు :-

i) → మా గ్రామంలో పూర్వం కాలంలో వున్న మా గ్రామాన్ని అని పిలుసుకున్నే వారు ఇప్పుడు గ్రామం పేరు "రాయిరెడ్డి-పల్లి" అని పిలుసుకున్నే వారు. అప్పుడు వున్న గ్రామానికి ఇప్పుడు వున్నా గ్రామానికి చాలా మార్పు వచ్చింది.

→ పూర్వం ప్రజలందరు పంట పండే నేలల్లో నిర్మించుకున్నారు గ్రామాల్లో రోజులు తెలియంచారు. కొందరు అందుల్లో ప్రజలు ఉపాధి అవకాశాలు లభించాల కాదు.

→ ఇప్పుడు వాళ్ళ తినడానికి కూడా ఉండేది కాదు.
అప్పుడు రెండు పుట్టలు తిని ఒక పుట్ట పస్తులు ఉండేవారు.
జీవనం గడిపేవారు. ఇప్పుడు కష్టం తినడానికి లోటి
తీరుతుంది. ప్రజలు కనీస అవసరాలు తీర్చుకుంటూనారు.
సంతోషంగా జీవిస్తున్నారు.

→ అప్పుడు ఈ గ్రామం పేరు రామిరెడ్డిపల్లె ఉండేది.
ఇప్పుడు యర్రవానిదొడ్డి అని పెట్టడం జరిగింది.
అప్పుడు ఈ గ్రామంలో చాలా మారుపు చెందింది.

గ్రామానికి ఎలా వచ్చింది పేరు:-

→ యర్రవానిదొడ్డి అనే గ్రామంకి అంతక ముందు రామిరెడ్డిపల్లె అనే పేరు ఉండేది. కాని ప్రస్తుతం యర్రవానిదొడ్డి పేరు వచ్చింది. అది ఎలా వచ్చింది అంటే గ్రామంలో ఒక పసువులను దొడ్డి ఉండేది. దొడ్డిలోని ఒక రాయి వచ్చి పడేది. ఆ పసువుల కాపరులు ఆ రాయి వచ్చి పసువుల దొడ్డిలో వుచ్చి వుండేది. అయిన అప్పుడు గ్రామ ప్రజలు ఆ రాయిని ఉదయం పక్కకి పడేస్తే మళ్ళీ రాత్రికి వచ్చి పసువుల దొడ్డిలో వచ్చి ఉండేది. అప్పుడు గ్రామంలోని ప్రజలు మూఢ నమ్మకాలను నమ్మేవారు. అందుకు వారు ఒక పంచాంగాలు చూసి వచ్చి అది రాయి కాదు. అది దేవుడు శ్రీకృష్ణుడు అని చెప్పారు.

→ అప్పుడు ఆ రాయిని ప్రాంగణంలో ఆలయాన్ని నిర్మించారు. అప్పుడు నుంచి రాజరాజేశ్వరి పల్లె నుంచి యర్రవనాపల్లి అని పేరు పెట్టడం జరుగుతుంది.

ii) గ్రామంలోని ఆలయం :-

→ యర్రవనాపల్లి అనే గ్రామంలోని మూడు ఆలయాలని నాలుగు ఆలయాలు వున్నాయి. శ్రీకృష్ణుడు, మారెమ్మ మాతెరమ్మ, చెర్చి వంటి ఆలయాలు వున్నాయి.

→ యర్రవనాపల్లి గ్రామంలోని శ్రీకృష్ణుడు అనే దేవాలయం వుంది గ్రామంలోని ప్రజలందరు ప్రతి శ్రీకృష్ణాష్టమి గ్రామంలో అందరు ప్రజలు కలిసి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను చేస్తారు.

→ అదే విధంగా గ్రామంలోని ప్రజల గదాలుప్రత్యాలు సమయంలో శ్రీకృష్ణాష్టమికి గ్రామంలోని ప్రజలు వసంతాలు చేసే వారు అందరు ఘనంగా పండుగల జరిపేవారు.

మారెమ్మ అవ్వ జాతర :-

→ మారెమ్మ అవ్వ జాతర ఘనంగా జరిపే వారు. ఈ జాతరని ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒక సారి జరిగే వారు.

→ ఈ పండుగల ఊరు ఊరంతా అంగరంగ వైభవంగా జరుపుకుంటారు. అతిథులు అందరు కలిసి సంతోషంగా జరుపుకుంటు ఆటాడు జంతుబలులు. బలి ఇవ్వడం వంటివి జరుగుతాయి.

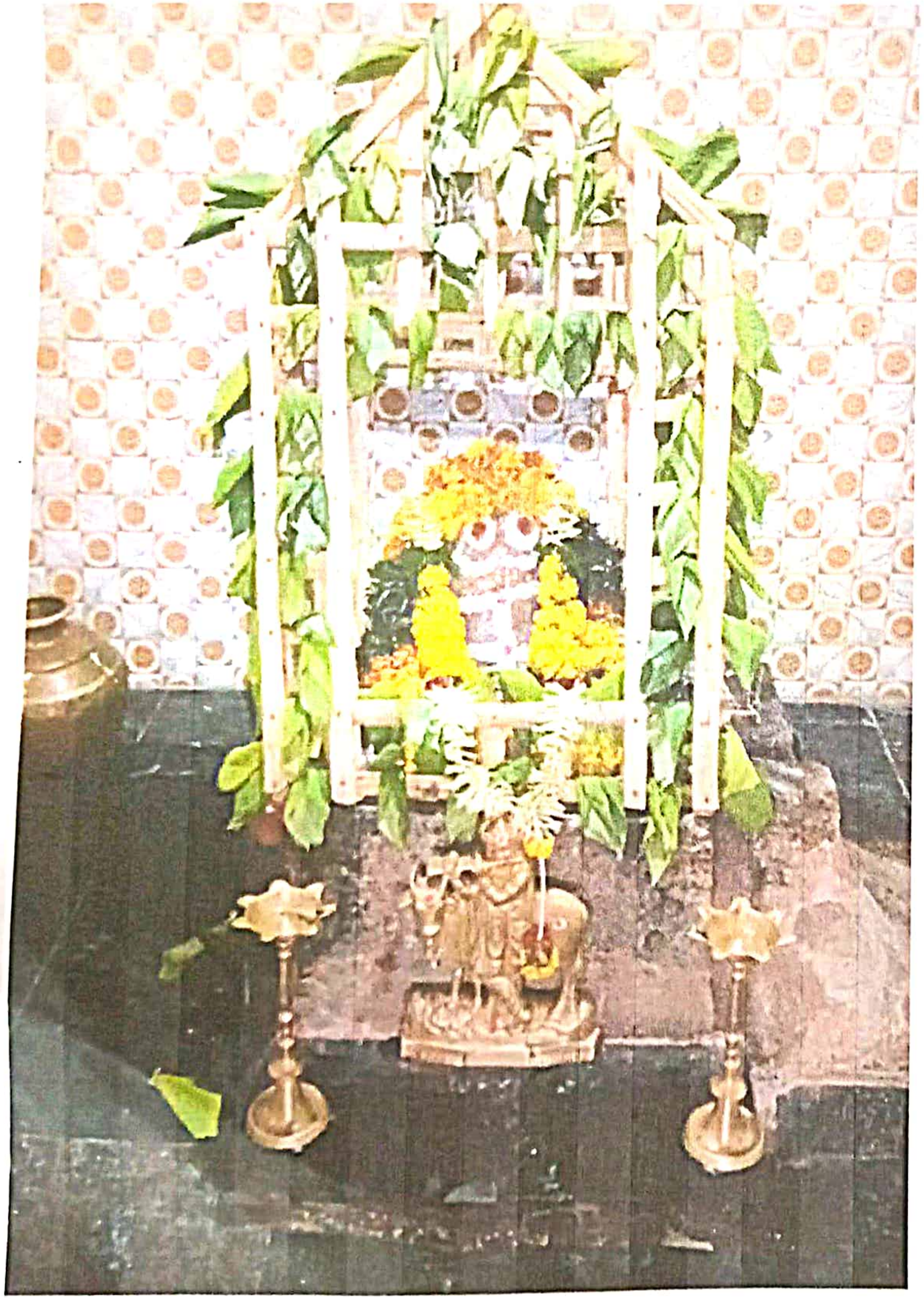

శ్రీ కల్పవృక్షము. వాహనము.

మారెమ్మ అవ్వ ఫలారం

→ గ్రామంలో గ్రామదేవత గ్రామ జాతర ఘనంగా చేసుకుం-టారు. ఏడు రోజుల వేడుకలు లేదా తొమ్మిదిరోజులు జరుపు-తారు.

→ అలాగే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు పోటీలు చేస్తారు. చాలా ఘనంగా నిర్వహిస్తారు.

→ సాంస్కృతిక సంపద :-

→ గ్రామంలో వృత్తి ప్రజలు అందరు కలిసిమెలిసి ఆ దేవతను పూజిస్తారు.

→ సాంస్కృతిక — దేవతల ప్రత్యేక రోజుల ఘనంగా జరుపుకుం-టారు. పండుగ రోజుల కోలాటాలు, నాట్యాలు కూడా చేస్తారు.

VI —

→ గ్రామంలో జల జీవనం విధానం ఎలా ఉంది అంటే పూర్వం కాలంలో వర్షాధారంపైన ఆధారపడి ఉండేవారు. వర్షాలు పడితే కాని నీరు లభించేది కాదు. చెరువులు బావులు ప్రధానంగా ఉన్నాయి. ప్రజలందరు. జీవన విధానం ప్రజలు పంటలు పండించుకొనేవారు

→ ప్రజలు తమ గ్రామంలో అప్పుడు జీవన విధానం కూడా కష్టమైన పరిస్థితులు ఉండేవి. ఆనాడు తాగే నీరు లభించేది కాదు

→ రెండు పంటలు లేని ఒక పంట వసతులు ఉండే వారు. ఉపాధి అవకాశాలు లభించేవి కాదు. ఒక పంట కాలంలో ఇద్దరికి పని వుండా దానికి విడుగురు వెళ్ళేవారు. పని చేసే సరుకుల తాయో పరిస్థితి వచ్చింది.

VII—

→ గ్రామంలోని సామాజిక జీవనం చాలా వేరుగా వుంటుంది. అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ప్రజలు సహజీవనం గడిపేవారు కాదు. వారిలో ఆగాంతాలు కాబట్టి సహజీవనం గడపలేదు. క్రమంగా వున్న సమాజంలోని సామాజిక ప్రజలు కాలంలో కొంత మార్పు వచ్చినా సహజీవనానికి అలవాటు పడుతున్నారు.

ఆర్థిక అంశాలు:-

→ గ్రామంలోని ఏవి పంటలు పండించేవారు అంటే ప్రజలందరు జొన్నలు, ఉలవలు, వరి, మినుములు, రాగులు, అలసందలు వంటి పంటలు పండించేవారు ప్రస్తుతం వున్న కాలంలో ఎక్కువగా వరి, పత్తి, వేరుశనగా, మిరప పొగాకు, కందులు ఇదమొదలు ఆధునమైన పంటలు పండించే వారు. ఆధిక రకాలైన పంటలు పండించేవారు.

ii— ఆధిక రకాలైన విత్తుల వారు వున్నారు. అందులో

మొదటి పంట వేయుట

వరి పంట

3వ పంట

→ ప్రజలు వివిధ కులాల వారు జీవిస్తున్నారు. చాలా కులాల వారు యాదవగొల్ల, కుర్వ, బోయ, ఈడిగ, ఎరుకల మాదిగ, కమ్మరి వారు వృత్తుల వారు జీవిస్తున్నారు.

→ యాదవ గొల్ల :-

అందులోని ప్రజలు వారు వివిధ రకాల వ్యక్తులు పశువులను కాస్తున్నారు. పశువులను మేపుతూ జీవనం పాలను అమ్ముకుంటూ జీవితం గడిపేవారు. ఇంకా కొనసాగిస్తుండేవారు. ప్రస్తుతం కాలంలో వారు వ్యవసాయం ఆధారపడి జీవనం చేస్తారు. అంతే కాకుండా పశువులను పూజిస్తే పూజలు చేస్తారు. ఇప్పటికి కూడా పశువులను వాటిని పెంచుకుంటున్నారు. మారలేదు.

కుర్వ :-

గ్రామంలోని ప్రతి రోజు వారి జీవనం గొర్రెల పెంపకం. వృత్తిలో ఉన్నారు. గొర్రెల కాపరులు వీరు. అందులోని వాటిని పెంచుకుంటూ వాటితో జీవితం గడిపేవారు. అందులోనుంచి వచ్చిన ఆదాయంలోని జీవితం గడిపేవారు. ఇప్పటికీ గొర్రెల వంటి జంతువులు వాటిని పెంచుకుంటారు.

ఈడిగ :-

కల్లు గీత కార్మికులు వీరు గ్రామంలోని ప్రతి తాటిచెట్ల ద్వారా కల్లు తో జీవితం గడిపేవారు. తాము వృత్తులలోని జీవితం ప్రజలకు అమ్ముతారు. వీరు కల్లును చాలా మంది ప్రజలు వారు ఆదాయం సంపాదించేవారు. ఇప్పటికీ వారు అదే వృత్తిలో

→ ఈ పంటల్లోగాని ఆదాయం వస్తుంది. అంతా కాకపోతే మిగిలిన ప్రస్తుతం అదే వృత్తి పని చేస్తారు.

ఎరుకల వారు:-

ఎరుకల వారు తాము అడవులలో లభించే ఈత ఆకుల ఆకులతో బుట్టలు తయారు చేసేవారు. వారు కుల వృత్తులతో జీవితం గడిపేవారు. తాము ఆకులు అమ్మి తయారు చేసేవారు. ప్రస్తుత కాలంలో కూడా కుల వృత్తులు కొనసాగుతున్నారు.

దాసరి:-

గ్రామంలో ప్రతి ఊరికి తిరిగే వారు తయారు చేసిన గుడారాలు, మట్టివాలు వంటి వస్తువులను తయారు చేసి గ్రామంలో అమ్మి వారు బ్రతుకును జీవించారు. వృత్తి పరమైన జీవితం గడుపుతున్నారు. పెద్దల వారు. నాయిలను. కాని తాము వృత్తి జీవితంలో జీవిస్తున్నారు.

→ ప్రస్తుతం గ్రామంలో ప్రజలు అధిక వారు కుల వృత్తులలో జీవితం గడుపుతున్నారు. వారు సంతోషంగా తమ చాలా వృత్తుల పైన ఆధారపడుతున్నారు. ఇంకా కుల ఫలాని వారిలోని వృత్తి పై జీవితం గడుపుతున్నారు.

iii.—

→ విద్యుత్ లేని కాలంలో వ్యవసాయం పంటలు అంతగా పండించేవారు కాదు. అప్పుడు ప్రజలకి గాలి బయటకి వెళితేవారు అది విధంగా విద్యుత్ సౌకర్యం లేక గాలి పంట పొలంకి పంపించేవారు. ఇప్పుడు విద్యుత్ సౌకర్యం వచ్చిన తర్వాత చాలా మార్పులు వచ్చాయి. అంతా కాకుండా ఎరువు బావులు ప్రవాహం మోటార్ స్విచ్ తో. ఎక్కువగా గాలి పంట పొలాలకి పారుదల సౌకర్యం వచ్చింది.

iv.—

→ ఆధునికమైన ప్రజల పాడి పంటలు ప్రవాహం, గొర్రెలు బర్రెలు, కోళ్ళు, ఆవులు, పెంపకం చాలా ఆధిక వృత్తులు వారు చాలా ప్రాణంగా కాపాడుకున్నారు. ఆధిక వృత్తులు కలిసి అందరు ఆవి రకాల జంతువులను పెంచుకునేవారు కాని ప్రస్తుతం సమాజంలో గొర్రెలు, ఆవులు, బర్రెలు, పెంపకం తక్కువైయింది జంతువులు పెంపకానికి ఎవరు ఇష్టం చూపుతుంటారు.

v.—

→ పొలాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం లేనప్పుడు అప్పుడు వృత్తి పరిస్థితులు వేరేవిధంగా ఉండేవి కాదు. అప్పుడు లాంతరులు ద్వారా పనులు నడిపేవారు. అప్పుడు వృత్తి పరిస్థితులకి ఇప్పుడు వృత్తి పరిస్థితులు చాలా అభివృద్ధి వచ్చింది. చాలా సంస్థలు తర్వాత విధి

→ దీపాలు లేకుండా ఉండేవాళ్ళు. ప్రస్తుతం విద్యుద్దీపాలు రావడం వలన ప్రతి ఇంటా ఇంటా దీపాలు వెలుగులు వెలుగుతుంది. రాత్రి పూట ఏ సమయములో ప్రస్తుత ఏది అయిన తెలియని కాదు. ప్రస్తుతం విద్యుదీపాలు వచ్చిన తర్వాత అంతా చాలా అభివృద్ధి చెందింది.

vi — పాఠశాలలు :-

→ పాఠశాలలో విద్యుత్ సౌకర్యంలో వచ్చిన తరువాతలో చాలా మంది విద్యార్థులకు గదిలో ప్రస్తుత వారు చాలా ఇబ్బందులు పడే వారు పిల్లలు చాలా ఉక్కపోసేది. విద్యుత్ వచ్చిన తర్వాత ఫ్యానులు రావడం ఏకైన విద్యార్థుల ప్రతిభావంత చదవడంలో online చాలా సులభంగా అయిపోయింది. అంతే కాకుండా ప్రస్తుత సమయంలో డిజిటల్ class అన్నింటికీ ఉపయోగపడుతుంది. ఈ online సేవలు చేయడానికి చాలా సులభంగా అవుతుంది. అందువల్ల ప్రస్తుతం ప్రతి సమాజంలో మార్పు వచ్చింది.

vii —

→ గ్రామంలో వివిధమైన పండుగలు ప్రత్యేకమైన అవి. అందరు కలిసి ప్రత్యేకమైన దసరా, దీపావళి సంక్రాంతి వినాయక పండుగ వంటి పండుగలు జరుపుకుంటారు. క్రిస్మస్ అనేక పండుగలు జరుపుకుంటారు.

శ్రీ.కృష్ణ దేవాలయం

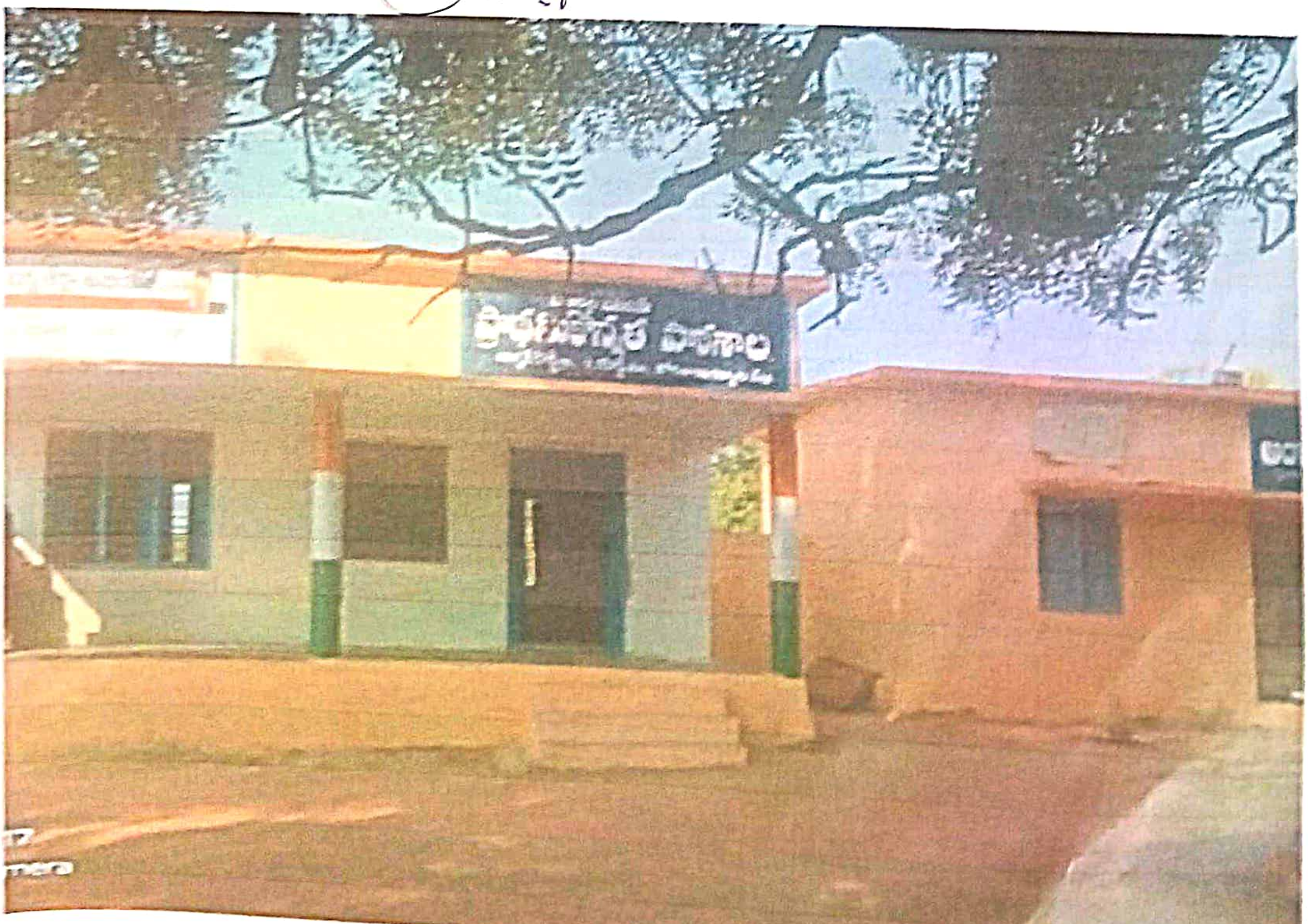

ప్రాథమిక పాఠశాల

→ గ్రామంలో బయోగ్యాస్ విద్యుత్తు, రాజకీయ నాయకులు కూడా.
ఇది ఇప్పుడు పాఠశాల కొత్త మరియు గ్రామ పంచాయితీ కొత్త
అలాగే వివిధ వారి దినాలు రావడం వంటి మార్పులు వచ్చాయి.
ఇప్పుడు రాజకీయ పాలన ప్రభుత్వం కాదు. గ్రామంలో సభ్యులు
సర్పంచ్, ఉపసర్పంచ్ వంటివి రావడం సభ్యులు
అదే విధంగా రోడ్ల నిర్మాణం చేయడం అదేవిధంగా
వివిధ అభివృద్ధి రావడం జరిగింది. ఇప్పుడు రాజకీయ
ప్రభావం కూడా చాలావరకు ఇప్పుడు గ్రామంలో.
రాజకీయ నాయకులు గ్రామంలో వాటర్ ప్లాంట్ & సౌకర్యాలు
గ్రామంలో చెరువులు నిర్మించారు. తాము సొంత
ఇళ్లను నిర్మించుకున్నారు. దాంతో కొంత అభివృద్ధి
చెందింది.

vu—

→ ప్రాచీన కాలంలో పాతసద్దాల కార్యక్రమంలో ఇప్పుడు
గ్రామంలో పండుగలు ప్రకృతి కాదు అంటే
కాకుండా వివిధ పెద్ద చెట్లు అటవీ ప్రకృతి
గ్రామంలో పచ్చదనంగా కనిపించేది. మరియు
కాలువలు కనిపించేవి. పెద్ద నీరు అటవీ నీరు
అడవిలోనిది. కానీ ప్రస్తుతం కాలంలో గ్రామంలో ప్రతి
రోడ్లు రోడ్లను చూస్తాం. ఊరిలో మరియు మురికినీరు పోవడా-
నికి కాలువలు ఏర్పాటు చేశారు. అంతే కాకుండా
ఇప్పుడు పాల మార్కెట్ వ్యాపారం చేయడానికి కూడా

→ కాని ఈ పనులు పరిస్థితులన్ని ఇంట్లో దగ్గరగా బాధ్యతలు నిర్వహించుకున్నారు. అలా ప్రతి రోజు ఉదయ సాయంత్రం తెల్లవారుండా ఉన్నారు. చాలా అభివృద్ధి చెందింది.

VIII —

→ ఒకప్పుడు జీవన విధానం గ్రామంలోని వివిధ అనవాలుగా ఉండేది. కాదు ప్రతి రోజు కూలీపని చేసి జీవన విధానం గడిపేవారు అనేక రకాలుగా. జీవనం చాలా కష్టమైన పరిస్థితులోని ఉండేది కట్టుకునేవారికి బట్టలు ఉండేవి కాదు. రెండు పూటల తిండి జీవనం గడిపేవారు. కాని ప్రస్తుతం పరిస్థితులు అంత అభివృద్ధి గడిపేవారు కాని ప్రస్తుతం పరిస్థితులు అంత అభివృద్ధి నూతన పంటలు, రాయితీలు సాంకేతిక పరికరాలు యంత్రాలు రావడం గ్రామంలోని ప్రజలు చాలా మార్పు వచ్చింది నూతన పంటలు పండించడం వలన పంటలు బాగా పండించడం వలన ఆదాయం వస్తుంది అప్పుడు తమ జీవితం సంతోషంగా తల్లిపిల్లలు సంతోషంగా జీవితం గడుపుతున్నారు.

IX —

→ వివిధ పల్లెల్లో వారు సమన్వయం కలిగి ఉన్నారు. అప్పుడు ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకొని జీవిస్తున్నారు. దాసరం, ఎరుక, బోయ వంటి పల్లెల్లో వారు.

→ తమకు తాము సహాయం అందించుకొని నిలుస్తున్నారు అంతే కాకుండా ప్రజలందరూ కలిసి వెళ్ళి పని చేసుకునేవారు వ్యవసాయ పంటలను సరిపడా వ్యాపారులు రావడం వలన ఎక్కువ వారు తమకు తాము చేతుల విధ్ధం పని చేసుకున్నారు. వారి సహాయం చేసుకుంటూ బ్రతికేవారు వ్యాపారాలు రావటం ఉత్పత్తి పదార్థాలు విస్తృతి జరిగింది.

సామాజిక అంశాలు :-

I—
→ గ్రామంలోని వివిధ కుల, మత మధ్య సంబంధాలు చాలా అన్యోన్యతతో కూడిన సంబంధాలు ఉండేవి. అన్యోన్యతలతో అక్కచెల్లెలుగా, అన్నదమ్ములుగా కలిసి మెలిసి తమ గ్రామంలోని ప్రేమ అనురాగాలను పంచుకుంటూ జీవితం గడిపేవారు కలిసి జీవించి తాము గ్రామ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వివిధ వృత్తులు ఏమి జరిగిన అందరూ కలిసి మెలిసి ఉండేవారు.

II—
→ వివిధ వర్గాలు వారు అందరూ కలిసి చేయున తాము ప్రజలు సొంత సదరులు కలిసి ఊరి పండుగలు పెళ్ళిలు వంటి కార్యక్రమాలు ఉంటూ కలిసి జరుపుకునేవారు. అత్త, మామ అంటూ అనురాగాల మాటలు కలుపుతూ అనురాగాలను పంచుకుంటూ ఉండేవారు

→ తాము ఎంత సంతోషంగా ఉందరు ఆనందాలను అప్పగలరు అంటారు పంచుకుంటారు.

సాంస్కృతిక అంశాలు:-

గ్రామంలోని సంబంధిత అంశాలు:-

→ గ్రామంలోని ప్రజలు తాము పెళ్ళి సందర్భంలోని ఏటి పాటలు జానపద పాటలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమం లోని పాటలు బాగా పాడుతున్నారు. అంతే కాకుండా వారు పంటపొలాలలోని పని చేసేవారు సులభంగా పనిని చేయడానికి పాటలు పాడుకునేవారు చాలా ఆనందంగా పాడుకుంటారు. జానపదాలు మా పల్లెటూరులోని చాలా ప్రసిద్ధి చెందినాయి అన్నారు. అప్పుడు ఏ పాటలు విని ప్రజలు ఆలా పదగర్వమైన వాతావరణం అలవాటుచేసుకున్నారు. మట్టి పనుల ఆహారం చేసుకొని అప్పటికి అప్పుడు. పాటలను అలాగే పాడుకునేవారు సంతోషంగా ఉంటారు.

గ్రామంలోని ప్రత్యేక పండుగలు:-

→ గ్రామంలోని ప్రత్యేకమైన పండుగలు ప్రజలందరూ. గ్రామదేవత అమ్మవారు పేరు మారెమ్మ అవ్వ జాతర ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒక సారి తాము ఉత్సవ రూపు కార్యక్రమంగా ఉంటారు. గ్రామంలోని ప్రజలందరూ.

→ గ్రామంలోని అందరు బంధువులు ఈ సంబరాల్లో పాల్గొని తాము గ్రామం మొత్తం సంతోషంగా జరుపుకుంటారు. ఇలా పాటలు, కబుర్లు తాము చెప్పి ఉదయం నుంచి రేయి వరకు పండుగా ఒక అందర సంబరాలు చేసుకుంటారు.

పెద్ద పండుగలు :-

→ గ్రామంలోని ప్రత్యేకమైన పండుగలు ప్రజలందరు గ్రామ దేవత అయినటువంటి మారెమ్మ దేవత ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి తాము ఉత్సవ కార్యక్రమాలు జరుపుకుంటారు. వ్యవసాయం వంటి కార్యక్రమాలు చేయడం

ఏరువాక పండుగ :-

→ గ్రామంలోని ప్రతి సంవత్సరంలో ఏరువాక పండుగ ఏరువాక పున్నమి నాడు గ్రామంలోని అందరు పశువులను శుభ్రంగా కడిగి ఎద్దులను అలంకరిస్తారు. అదే విధంగా గ్రామం మొత్తం ఈ పండుగను చేస్తారు. గ్రామంలోని నాగలి దగ్గరికి ఎద్దులను ఊరేగిస్తారు అదే విధంగా ప్రజలు ఆటలు పరుగు పందాలు ఎద్దుల పందాలు వంటి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు చేపడతారు

శ్రీకృష్ణాష్టమి :- ప్రజలందరు కలిసి మెలిసి శ్రీకృష్ణాష్టమి నాడు చిన్న పిల్లలను తాము శ్రీకృష్ణుడి వేషం వేయించి వారిని అలంకరించి తాము అందరు కృష్ణ గీతా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు. చిన్న పెద్దలు అందరూ కలిసి పూజిస్తారు.

అక్షరాస్యత – నిరుద్యోగం:-

→ గ్రామంలోని అక్షరాస్యత కలిగిన వారు చాలా మంది ప్రజలు ఉన్నారు. 50% మాత్రం ప్రజలు అక్షరాస్యత కలిగిన వారు. మిగత 50% ప్రజలు నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. నిరక్షరాస్యులు కారణం తల్లిదండ్రులు చదువుకోకపోవడం. అదేవిధంగా ప్రజలు కూడా అంత శ్రద్ధ కలిగించలేదు కాని ప్రస్తుతం కాలంలో అక్షరాస్యులు పెరిగింది 10% ఉద్యోగులు కలిగిన వారు ఉన్నారు. కొన్ని సదుపాయాలు లేకపోవడం ప్రజలలో చైతన్యం లేకపోవడం వలన నిరుద్యోగులు ఉంటారు. అవసరాల పనులు లేకుండా పోవడం ప్రజలలోను చైతన్యం వలన పనులు లేకపోవడం ఒక కారణం ఉంది. నిరుద్యోగులు ఉండిపోవడం జరిగింది. 2000 మైగ్రేట్స్ ఉన్నారు.

తెలంగాణ ఉద్యమం – ప్రాముఖ్యత:-

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత వారు గ్రామంలో చాలా మార్పులు కల్పించబడ్డాయి మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకతీయ రైతు బంధు, దళిత బంధు, రైతు బీమా, పంట పథకాలు రావడం వలన గ్రామాలు చాలా మంచిగా ఉన్నాయి. అదేవిధంగా ధర పింఛన్లు పెంచడం జరిగింది. అంతేకాకుండా రైతుబంధు వలన ప్రజలు కూడా పంట పొలాలని సాగు చేయడం వల్ల ఉపయోగపడుతుంది. తెలంగాణ వచ్చిన సందర్భంలో అన్ని పథకాలు రావడం జరిగింది. ప్రజలు కూడా రైతు పంటలు బాగా అమ్మే విధంగా చేయడం తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత ప్రాముఖ్యతం జరగడం జరిగింది.